Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Valah Ciprian
Dosarul nr. 2a-3616/24 (2-22163150-02-2a-09092024)

D E C I Z I E

18 iunie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele completului, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Bagrin Lucia

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de avocatul Capcelea Liviu în interesele SRL „Autogenius", împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldasig" împotriva SRL „Autogenius" cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 8 noiembrie 2022, SA „Moldasig" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Autogenius" cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 55 391,40 lei și compensarea cheltuielilor de judecată privind taxa de stat în mărime de 1 661,75 lei și asistența juridică în mărime de 4 000 lei.

În argumentarea acțiunii, reclamanta a invocat că în calitate de asigurător a încheiat contractul de asigurare benevolă de autovehicule Casco din 2 martie 2020, cu asiguratul Storojuc Boris, pentru autovehiculul *****, număr de înmatriculare ***** și a emis Polița de asigurare ACA/21 nr. 1246, valabilă pentru perioada 10.08.2021-09.08.2022.

Notează că la 27 decembrie 2021, în mun. Chișinău s-a produs un accident rutier în care a fost implicat autovehiculul de model *****, cu număr de înmatriculare *****, condus de Storojuc Boris și autovehiculul de model *****, număr de înmatriculare *****, condus de Cucoș Andrei, autovehiculul de model ***** fiind deteriorat.

Relevă că vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Cucoș Andrei, sancționat în temeiul art. 242 alin. (1) Cod contravențional, conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05437305 din 27 decembrie 2021.

Menționează că în baza cererii de despăgubire și a materialelor prezentate de asigurat, reclamantul a deschis Dosarul de daune nr. D/CASCO/21-1466, a întocmit procese-verbale de constatare a daunelor din 4 ianuarie 2022 și 25 ianuarie 2022 și a transferat despăgubirea de asigurare pentru prejudiciul cauzat în sumă de 55 391,40 lei, unității de reparație SRL „Pacific Motors", fapt confirmat prin ordinul de plată din 10 februarie 2022 și factura fiscală nr. AAN7573310 din 18 aprilie 2022.

Comunică că în baza cererii de despăgubire a deschis dosar de daune, a constatat pagubele materiale și a achitat despăgubirea de asigurare pentru prejudiciul cauzat posesorului autovehiculului *****, număr de înmatriculare *****.

Declară că la data accidentului rutier Cucoș Andrei deținea contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiat cu SA „Acord Grup", respectiv prin reclamația nr. 2560 din 13 iulie 2022, a solicitat în ordine de subrogare de la SA „Acord Grup" restituirea sumei despăgubirii de asigurare achitată.

Indică că prin răspunsul din 9 iunie 2022, SA „Acord Grup" a refuzat să restituie suma, deoarece la data accidentului rutier autovehiculul *****, număr de înmatriculare *****, a fost transmis în locațiune către SRL „Autogenius" (confirm Adeverinței ASP TC0069383 din 19.01.2022) care nu deținea contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, respectiv SA „Acord Grup" nu răspunde pentru riscul neasigurat reieșind din prevederile art. 8 alin. (2^3) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Reclamantul menționează că a expediat extrajudiciar pârâtei somație prin care a expus circumstanțele acțiunii și a solicitat achitarea benevolă a datoriei în termen de 10 zile de la data recepționării somației, însă fără rezultat, respectiv reclamantul s-a adresat în judecată cu prezenta acțiune privind revendicarea sumei de despăgubire.

Reclamantul reține că din cauza imposibilității recuperării datoriei pe cale amiabilă a fost nevoit să recurgă la serviciile de asistență juridică ale avocatului, iar conform ordinului de plată din 29 septembrie 2022, reclamantul a transferat la contul avocatului onorariul pentru serviciile de asistență juridică în mărime de 4 000 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” și s-a încasat de la SRL „Autogenius” în beneficiul SA „Moldasig”, despăgubirea de asigurare în mărime de 55 391,40 lei, cheltuielile de judecată privind taxa de stat 1 661,75 lei și asistența juridică 4 000, în total 61 053,15 lei.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 10 mai 2023, avocatul Capcelea Liviu în interesele SRL „Autogenius” a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Argumentele apelului:

În motivarea cererii de apel, avocatul Capcelea Liviu în interesele SRL „Autogenius” a invocat că motivarea pretenției din acțiune de către partea reclamantă prin invocarea prevederilor art. 8 alin. (23) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, care prevede că în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin. (2) din Lege, este neîntemeiată.

Remarcă că la 27 iulie 2022, Cucoș Andrei a informat SA „Moldasig” despre faptul că, la momentul producerii accidentului rutier contractul de locațiune a unității de transport cu număr de înmatriculare *****, a fost reziliat prin actul de reziliere a contractului de locațiune din 8 decembrie 2021, astfel, ultimul deținea setul de acte necesar, inclusiv polița de asigurare obligatorie RCAI-006400079.

Concomitent, menționează asupra faptului că, potrivit legislației în domeniul transporturilor se prevede expres, că operatorul de transport rutier și/sau conducătorul este obligat să dețină în dependență de tipul transport efectuat un șir de acte precum:

a) extrasul din Registru;

b) foaia de parcurs, de modelul prevăzut în Regulamentul transporturilor rutieri de persoane și bagaje;

c) lista de control, de modelul prevăzut în Regulamentul transporturilor rutiere de persoane și bagaje;

d) contractul încheiat cu beneficiarul transportului respectiv, în original;

Subliniază că la momentul comiterii accidentului rutier, Cucoș Andrei nu deținea careva acte eliberate de către persoana juridică, prin urmare, nu poate fi

invocat faptul că, ultimul a fost admis în calitate de șofer de către persoana juridică, respectiv, nu sunt în prezența riscului admis de către persoana juridică.

Concomitent, contrar prevederilor art. 22 alin (12^1) Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, prevede expres faptul că asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată și asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probând invitația printr-un înscris justificativ.

Învederează că la materialele cauzei, se atestă faptul că compania de asigurare nu a informat pârâta despre evaluarea ce urmează a fi efectuată, pentru ca ultimul să-și poate exercita drepturile legale de a asista la evaluare și de a face obiecții. Într-un final fiind făcută o evaluare vădit abuzivă, cu acordarea unor compensații ce nu corespund prejudiciului real cauzat.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimatului cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă până la data examinării apelului, nu a fost depusă referință asupra cererii de apel.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 10 aprilie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 10 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f. d. 70-71), Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menţinerea hotărârii contestate a primei instanţe, din motivele ce succed.

Colegiul judiciar reține că acțiunea înaintată de SA „Moldasig" împotriva SRL „Autogenius" cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4).

În conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în

considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune prin încheiere motivată ce poate fi atacată odată cu fondul.

Conform art. 276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Conform art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile

instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84,98).

Instanța de apel reține că, la 8 noiembrie 2022, SA ,,Moldasig" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL ,,Autogenius" cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 55 391,40 lei și compensarea cheltuielilor de judecată privind taxa de stat în mărime de 1 661,75 lei și asistența juridică în mărime de 4 000 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii depuse de SA „Moldasig" și a încasat de la SRL „Autogenius" în beneficiul SA „Moldasig", despăgubirea de asigurare în mărime de 55 391,40 lei, cheltuielile de judecată privind taxa de stat 1 661,75 lei și asistența juridică 4 000, în total 61 053,15 lei.

Conform art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În acord cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În sensul art. 130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența

pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe faţă de altele.

În corespundere cu prevederile art. 9 din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislaţiei civile.

Drepturile şi obligaţiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opera literare, de artă, în urma invențiilor și altor rezultate ale activității intelectuale;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

În acord cu dispozițiile art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Articolul 5 din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, statuează că după modul de efectuare, există două forme de asigurare: obligatorie şi benevolă (facultativă). În asigurarea obligatorie, raporturile dintre asigurat şi asigurător, drepturile şi obligațiile fiecărei părți, condițiile şi modul lor de implementare se stabilesc prin lege. În asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat şi asigurător, drepturile şi obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contract de asigurare. Condițiile asigurărilor benevole (facultative) sunt stabilite de asigurător, în conformitate cu legislația şi cu actele normative ale autorității de supraveghere. (4) Avizarea şi constatarea producerii riscurilor asigurate, evaluarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor şi a îndemnizațiilor de asigurare se efectuează în condițiile legii, în cazul asigurărilor obligatorii, sau în baza condițiilor de asigurare şi contractului de asigurare, în cazul asigurărilor benevole (facultative).

Conform art.1822 alin. (1) din Codul civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de

asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

În temeiul prevederilor art.1851 alin. (1) din Codul civil, survenirea cazului asigurat trebuie notificată de îndată asigurătorului de către contractant, asigurat sau, după caz, beneficiar, cu condiția că persoana obligată să facă notificarea cunoștea sau trebuia să cunoască existența acoperirii de asigurare şi survenirea cazului asigurat.

Conform art.1856 Cod civil, (1) Asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare [...] se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art.1868 alin. (1) din Codul civil, în asigurarea de bunuri, asigurătorul se obligă ca la producerea cazului asigurat să achite despăgubirea de asigurare către asigurat.

În virtutea prevederilor art. 4 alin. (1) și (1^1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 din 22 decembrie 2006, persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării. Obligaţia de asigurare nu se răsfrânge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condițiile prezentei legi de către o altă persoană, cu excepția cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1), (2) și (2^3) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea de contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul de autovehicul şi asigurătorul licențiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto [...].Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu [...]. În cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin. (2).

Raportând circumstanțele speței deduse judecării la prevederile legale enunțate, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că instanța ierarhic inferioară corect a constatat că SA „Moldasig” este îndreptățită să solicite de la SRL „Autogenius”, suma de 55 391,40 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că la 9 august 2021, SA „Moldasig” a încheiat contractul de asigurare a mijloacelor de transport nr. ACA/21-1246 (contract de asigurare facultativă Casco) cu Storojuc Boris, în calitate de asigurat, pentru autovehiculul de model *****, număr de înmatriculare ***** și a emis polița de asigurare ACA/21 nr.1246 (f. d.12-15).

Se reține că la 27 decembrie 2021, în mun. Chișinău s-a produs un accident rutier cu implicarea autovehiculului *****, număr de înmatriculare *****, condus de Storojuc Boris și autovehiculului ***** număr de înmatriculare *****, condus de Cucoș Andrei, vinovat de comiterea accidentului rutier fiind recunoscut Cucoș Andrei conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05437305 din 27.12.2021 (f. d.18).

La 28 decembrie 2021, asiguratul Storojuc Boris s-a adresat către SA „Moldasig”, cu cerere privind constatarea pagubei și achitarea despăgubirii de asigurare (f. d.11), iar ultima a deschis Dosarul de daună nr. D/CASCO/21-1466 din 28 decembrie 2021 (f. d.10).

La 4 ianuarie 2022 și 25 ianuarie 2022, asiguratorul a constatat pagubele de la autovehiculul *****, întocmind procese-verbale (f. d. 21,22).

Ulterior, la 28 ianuarie 2022, asiguratorul a emis ordin privind achitarea despăgubirii de asigurare unității de reparație SRL „Pacific Motors” în mărime de 55 391,40 lei și înaintarea acțiunii de regres împotriva SA „Acord Grup” (f. d. 26).

La 10 februarie 2022, SA „Moldasig” a transferat stației de reparație SRL „Pacific Motors”, suma de 55 391,40 lei (f. d. 24, 25).

Respectiv, SA „Moldasig” s-a adresat către SA „Acord Grup” privind restituirea despăgubirii de asigurare în mărime de 55 391,40 lei, deoarece la data accidentului rutier persoana vinovată de accidentul rutier, Cucoș Andrei, deținea contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto încheiat cu SA „Acord Grup”.

Prin răspunsurile din 9 iunie 2022 și 15 august 2022, SA „Acord Grup” a comunicat SA „Moldasig” că refuză să restituie despăgubirea de asigurare în mărime de 55 391,40 lei (f. d. 28, 29, 34).

Astfel, prin prezenta speță, SA „Moldasig” a solicitat încasarea din contul SRL „Autogenius”, a sumei de 55 391,40 lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

La caz, Colegiul judiciar atestă temeinicia și dreptul SA „Moldasig” de a pretinde de la SRL „Autogenius”, suma de 55 391,40 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, or, la momentul producerii accidentului rutier, autovehiculul ***** număr de înmatriculare *****, condus de Cucoș Andrei, era transmis în locațiune

la SRL „Autogenius”, raporturile juridice dintre părți fiind înregistrate în Registrul de stat al transporturilor. Respectiv, s-a stabilit cu certitudine că SRL „Autogenius” nu a încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, iar accidentul rutier nu poate fi constatat caz asigurat de către SA „Acord Grup”.

În acest sens, instanța de fond corect a punctat că la dosar lipsesc probe din care ar rezulta că uzufructuarul SRL „Autogenius” care utiliza autovehiculul ***** număr de înmatriculare *****, ar fi încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (RCA), respectiv rezultă că nu s-a conformat legislației care obligă să fie încheiat un astfel de contract, fapt prevăzut de art. 4 alin. (1) Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Aderent, instanța de apel respinge ca neîntemeiate argumentele invocate în apel precum că Cucoș Andrei a informat SA „Moldasig” despre faptul că, la momentul producerii accidentului rutier, contractul de locațiune a unității de transport cu număr de înmatriculare *****, a fost reziliat prin actul de reziliere a contractului de locațiune din 8 decembrie 2021, astfel, ultimul deținea setul de acte necesar, inclusiv polița de asigurare obligatorie RCAI-006400079.

În acest sens, Colegiul judiciar punctează că conform Adeverinței nr. 270 P din 19 ianuarie 2022, eliberată de Agenția Servicii Publice, se dovedește fără îndoială faptul că conform datelor din Registrul de Stat al Transportatorilor, la situația din 27 decembrie 2021: uzufructuarul, mijlocului de transport ***** număr de înmatriculare ***** a fost SRL „Autogenius”, conform contractului de locațiune (f. d. 29).

Prin urmare, nu pot fi reținute criticele invocate în apel precum că contractul de locațiune a unității de transport cu număr de înmatriculare *****, a fost reziliat prin actul de reziliere a contractului de locațiune din 8 decembrie 2021. Or, actele cauzei denotă contrariul celor invocate de apelantă.

Cu atât mai mult că articolul 416 din Codul civil statuează că dacă un drept, act sau fapt a fost înregistrat într-un registru public, se prezumă că el există, cît timp nu a fost radiat sau modificat în condițiile legii. În cazul în care un drept, act sau fapt a fost radiat, se prezumă că el nu există.

Iar, conform art. 634 alin. (3) din Codul civil, în cazul în care uzufructul este înregistrat într-un registru de publicitate, uzufructul stins trebuie radiat.

Astfel, în finalitatea celor invocate supra, Colegiul judiciar nu a stabilit nici o circumstanță care ar exonera SRL „Autogenius” de obligația de achitare a despăgubirii de asigurare.

La fel, Colegiul civil atestă temeinicia concluziei instanței de fond și în partea pretenției privind compensarea cheltuielilor judiciare

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a

fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În acord cu dispozițiile art. 96 alin. (1), alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În conformitate cu art. 63 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

În acest sens, Colegiul civil subliniază că sumele cheltuite de părți cu ocazia îndeplinirii actelor de procedură corespunzătoare poziției lor procesuale, pe parcursul desfășurării cauzelor civile, reprezintă cheltuieli de judecată, iar conform art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, cheltuielile de asistență juridică fac parte din cheltuielile de judecare a cauzei.

Cheltuielile de judecare a cauzei pornesc de la principiul independenței procesuale a fiecărei părți în procesul civil și au caracter de sancțiune procedurală, iar ca fundament răspunderea civilă delictuală și culpa procesuală a părții care a pierdut procesul. Prin obligarea la plata acestora trebuie să se realizeze acoperirea integrală a prejudiciului cauzat părții care a câștigat procesul.

Aici necesită a fi evidenţiat că pentru a determina cuantumul compensației acordate și pentru a face o apreciere corectă, se va ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; h) natura şi durata relației dintre avocat şi client; i) experiența, reputația și abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Prin urmare, instanța de apel relevă că la determinarea temeiniciei cuantumului asistenţei juridice, de care a beneficiat reclamanta/intimată, reieșind din complexitatea cauzei, timpul şi volumul serviciilor prestate de avocat, consideră că suma încasată în mărime de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, este reală, necesară şi rezonabilă.

La fel, instanța de fond corect a dispus și compensarea cheltuielilor legate de plata taxei de stat în mărime de 1 661,75 lei, or acestea au fost suportate de partea care a avut câștig de cauză - SA „Moldasig”, fapt confirmat prin ordinul de plată din 28 septembrie 2022 (f. d. 2).

În concluzie, Colegiul judiciar constată că prima instanţă a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei şi corect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerinţele legii, astfel temei pentru admiterea apelului nu sunt.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției lor, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Capcelea Liviu în interesele SRL „Autogenius”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 aprilie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldasig” împotriva SRL „Autogenius” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,
Judecătorul Panov Ana

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia